

Filipae

Nəgkiariien sə rani mə nəfe i nəkukuə

Ia nuk i 60, Pol ramarə ia kalapus fwe Rom nənə mirai nəkukuə me i Filipae, Kolosi, Filimon, mine Efesas. Nəkur Filipae hərəhi pen Epafrotaetas ruvehi nari riti mevən muvei pen m Pol. Nəpin Epafrotaetas ramarə fwe Rom, in ramemhə pik. Nənə nakalasia me fwe Filipae rerinraha rəpou tukwe. Nəpin in rəsanın, Pol rərhi pen in ruvehi nəkukuə i mevən fwe Filipae. Pol rokeikei pik nakalasia me fwe Filipae. In raməgkiari mİNraha rəmwhen mə in tata səvənraha. Pol rini tanak mİNraha ti nokeikeien mine nasituien səvənraha. Nəri auər a Pol ramarə fwe ia kalapus, mətə səvənhi nəkukuə raməgkiari pik ia nagienien. Nəpin rİpik nəkukuə i raməgkiari ia “nagienien” mİN “nəgnəginiien.” Pol rini irapw nətəien səvənhi ia nikaren səvəi nİMriuen səvəi ipwet mİN samarə irə ia təkure tiprənə i. In rini mə, “Trini minuə iakimiru, nİMriuen səiou in səvəi Kristo. Nənə trini minuə iakemhə, ramasan pik anan mwı” (1:21). Rəmwhen ia nəkukuə me pam səvənhi, ia nəkukuə i Pol rauvehi utə nətərigien səvəi nakalasia me, maməvəhag mİNraha mə irəha tuhaməkeikei mharə pwəh nətərigien səvənraha kuatia. Irəha tuhaməkeikei mharə mamho nəkwai Kumwesən.

Nəgkiariien sə rakupwən

¹ Iou Pol mīne Timoti, kimrau iārmama mi sēvēi Iesu Kristo iarauo tukwini nari min.

Nēkukuə i rauvehe tukumiaha pam nārmama me sēvēi Iesu Kristo sēmāme hiamarē ia taon nāha Filipae, mauvehe mwi ti nāmē asori me nāha kamhētui amasan tukumiaha mīne tikon me.

² Pwēh Kumwesən Tata sēkitaha mīne Iesu Kristo Iērīmēnu sēkitaha trouəriari pehe namasanien mine nāmərinuien m kīmaha.

Pol raməfwaki m Kumwesən ti nəkur Filipae

³ Nēpīn me, nēpīn rerik ramrhi kīmaha, iakanī tanak m Kumwesən tukumiaha. ⁴ Nēnē nēpīn me pam, nēpīn iakaməfwaki tukumiaha, iakaməfwaki rerik ramagien ⁵ ti nəri nē mē fwe iakinərer vi a mani irapw nāgkiariien amasan muvehe meste pehe ipwet mīne saməuvehi pəri rəgitaha me tukwe. ⁶ Nēnē iakukurēn amasan mē Kumwesən sə rīno stat ia noien amasan ia kīmaha, in traməkeikei mamo noien nāha mamevēn meste tro sampam irə ia nēpīn sə Iesu Kristo truvehe irə.

⁷ Nēpīn me rerik ramrhi kīmaha, nēnē ratukwatukw a mē iakamo iamīnhi irə, ti nəri nē mē kīmaha pam hiamasitu ia nirak ia wok i Kumwesən rīməuvei pehe miou ia namasanien sēvənhi mē tako. Nēnē nēpīn iakamarē ia kalapus, mine nēpīn iakamarer irapw ia nāmri nārmama, maməvisau mē nāgkiariien amasan ro nīpərhienien i, kīmaha hiamasitu ia nirak ia wok i. ⁸ Kumwesən rukurēn mē nāgkiariien i iakanī ro nīpərhienien. Iakoikeikei mē takətoni kīmaha ti

---

1:1: Wok Me 16:12-40   **1:2:** Rom 1:7, Kal 1:3, Flm 3   **1:3:**
Rom 1:8, 1Kor 1:4   **1:6:** 1Kor 1:8, Fil 2:13   **1:8:** Rom 1:9, 2Kor
1:23

nəri nə mə iakoikeiki pík kímiaha rəmwhen a ia Iesu Kristo rokeikei kímiaha.

⁹ Nənə in i nəfwakiien səiou mə nokeikeiien səkímiaha truvehe masori mwi irəhar nukurəniен mine nəkiri amasanien nari tuharuvehe mharasori ia kímiaha ¹⁰ mə kímiaha hiəukurən nətəsasien nəfe noien ramasan pík mə tiho. Nənə ia noien nəha kímiaha tihəmher, tukəpwəh nətoniien noien ərəha riti ia kímiaha ia nəpin sə Kristo truvehe irə, ¹¹ kímiaha tihəukuər ia noien atukwatukw me səməme Iesu Kristo rino həukuə ia kímiaha, nərmama tuhətoni mhəuvehi utə nəghi Kumwesən mhəgnəgini in tukwe.

Pol in fwe ia kalapus

¹² Piak me, iakoikeiki mə tihəukurən mə iakamarə ia kalapus, mətə noien i rinasitu pík mo nəgkiariien amasan səvəi Kristo ruviris mwi mamevən. ¹³ Ro pen naruagən me səməme kamhətui ti nimwə səvəi Kig Sisa mine nərmama həpik mwi həuvəukurən raka mə iakamarə ia kalapus ti nəri nə mə iou iərmama riti sə iakamo tukwini nari m Kristo. ¹⁴ Narəien səiou ia kalapus rinasitu ia piəvtaha me həpik, mamo irəha hahatətə əknekin mwi ia lərimənu səkitaha, nənə mamo nətərigien səvənraha rískai ti nini irapwien nəgkiariien səvəi Kumwesən mhəpwəh nehekirien.

¹⁵ Nipərhienien nepwín kamhəni irapw Kristo ti nəri nə mə irəha kamhəmwəki iou nənə mhokeikei mə irəha tuhasori ia nirak. Mətə nepwín kamhəni irapw Kristo ia nətərigien amasan. ¹⁶ Nərmama

1:10: Hip 5:14, Fil 1:6, 2:16, 1Tes 5:23   **1:11:** Jon 15:8   **1:12:**

2Tim 2:9   **1:13:** Wok Me 28:30, Efes 3:1

me i nətərigien səvənraha ramasan irəha kamhəni irapw Kristo ti nəri nə mə hokeikei iou, nənə mhəukurən mə kınəmri iou iakamarə ia kalapus mə takərer irapw ti nəgkiarien amasan səvəi Kristo mə ro nípərhienien i. ¹⁷ Mətə nepwín səməme kamhəmwəki iou həpkini irapw mhə Kristo ia rerinraha pərhien. Irəha kamho iamıñhi irə mamhokeikei mə tuhəuvehi utə atukw a irəha, nənə rerinraha ramrhi mə tuho nərəhaien miou nəpin iakamarə ia kalapus. ¹⁸ Mətə nəri auər a mə kamho ia noien atukwatukw uə rekəm, mətə kamhəni irapw Kristo nənə ro iamıñhi irə iou rerik ramagien.

Pərhien, nənə takagien mwi ¹⁹ ti nəri nə mə iakukurən amasan mə nəri i tro Kumwesən ruvehimiru iou ia nəfwakiien me səkımiaha mîne nasituien səvəi Nənimwín səvəi Iesu Kristo. ²⁰ Iou iakukurən amasan, maməmri pen əknekin nətərigien səiou ia Kumwesən, mə in trəpwəh nəseniien iou iako nari riti takauris tukwe. Iakokeikei mə ia nəpin me takətigase rəmwhen iakamo təkwətəkwuni, nənə nəri auər a mə tukini mə takimiru uə takemhə, mətə noien sə iakamo ia nípwruk truvehi utə nəghi Kristo. ²¹ Trini minuə iakimiru, nîmiruien səiou in səvəi Kristo. Nənə trini minuə iakemhə, ramasan pîk anan mwi. ²² Trini minuə iakəpwəh nemhəien, iakukurən noien wok me nepwín sə trukuə kwənkwan. Mətə iakreirei mə sə pəku nəha iakokeikei. ²³ Təkwətəkwuni nəha nətərigien səiou ro kəru. Iakokeikei pîk mə takemhə, məpwəh nípwruk, nənə marə kimrau Kristo. Iakregi mə sə nəha

---

1:19: 2Kor 1:11   **1:20:** 1Tes 4:16   **1:21:** Kal 2:20   **1:22:**

Rom 1:13   **1:23:** 2Kor 5:8

ramasan pik məpi raka. ²⁴ Mətə iakətoni mə narimnari me nepwin nəha takaməkeikei mo masitu ia kīmiahā, ro pen iakukurən amasan mə tapkemhə mhə. ²⁵ Ti nəri nə mə iakukurən mə nəri i ro nīpərhienien, nənə iakukurən mə takamiru a maripin mamarə kītaha m kīmiahā pam, nənə mamasitu ia kīmiahā mə tihəuverə mwi, nənə rerimiahā tragien mwi ia nahatətəien səkītaha. ²⁶ Ro iaminihi irə kīmiahā tihəukurən nəgnəgini pikien mwi Iesu Kristo tukw iou, ti nəri nə mə takuvehe mwi tukumiahā.

²⁷ Mətə nəri kuatia i mə pwəh narəien səkīmiahā hiamarə irə ratukwatukw amasan mesi pen nəgkiariien amasan səvəi Kristo. Nənə nəri auər a mə takuvehe mətoni kīmiahā uə takəpwəh nuveheien, mətə pwəh iakregi mə hiamərer əknekin ia Nənimwın kuatia, nətərigien səkīmiahā kuatia, hiamousari pəri mə tihasitu ia nərmama mə tuhahatətə ia nəgkiariien amasan, ²⁸ nənə mhəpwəh nehekirien ia nərmama səməme haməmwəki kīmiahā. Noien nəha tihəro nımtətien i irəha tuhətoni mhəukurən mə tukouraha irəha, mətə tukuvehimiru kīmiahā, nənə nəri i ruku pen ti Kumwesən. ²⁹ Iakani iaminihi irə ti nəri nə mə kīnəseni pehe m kīmiahā mə kīmiahā nərmama hiaməni nīpərhienien ia Kristo mamho tukwini nari min, mətə kīnəseni pehe mə kīmiahā mwi tihəuvehi nəmisəien tukwe. ³⁰ Kīmiahā hiamregi nəmisəien sə hiənətoni kīno miou fwe kupwən, nənə təkwtəkwuni hiamregi mə kamo ihi nəmisəien nəha miou. Rəmwhen mə kitaha samaruagən pəri ia naruagənien riti.

2

*Nətərigien səkitaha traməkeikei məmwhen ia
nətərigien səvəi Iesu Kristo*

¹ Rerimiahə riskai ia Kristo ti nəri nə mə hiəuvəuvehe mhəno kuatia kīmiahə min uə rekəm? Ouəh! Hiamregi ramasan ia nokeikeiien səvənhi uə rekəm? Ouəh! Nənimwın Ikinan ramarə ia kīmiahə uə rekəm? Ouəh! Hiamo ramasan m kīmiahə me nənə mamhapi tukumiahə me uə rekəm? Ouəh! ² Mə ro iamənhi irə iakokeikei mə tiho rerik pwəh ragien mwi. Kīmiahə pam tihaməkeikei mhəuvəuvehe mho kuatia ia nətərigien səkīmiahə, mho nokeikeiien m kīmiahə me, mho pəri nari ia nətərigien kuatia rəmwhen mə kīmiahə iərmama kuatia. ³ Tihəpwəh noien nari riti ia nətərigien səkīmiahə əpa, uə mho mhəuvehi utə kīmiahə irə, mətə tiheiwaiu nənə mhətərig ia kīmiahə me nepwın rəpi raka kīmiahə atukw. ⁴ Nənə tihasitu ia kīmiahə me ti nimiruien me səkīmiahə. Ripkamasan mhə mə iərmama riti ramətui amasan ti nimiruien əpa səvənhi.

⁵ Nətərigien səkīmiahə traməkeikei məmwhen ia nətərigien səvəi Iesu Kristo:

⁶ Niþerhienien in Kumwesen pərhien,

mətə in ripkəmwur mhə mə trəkwtəmhiri
əknəkin noien nəha sə in mine Kumwesen
krouəmnəmwhen a,

⁷ in rəmri karen nasoriien səvənhi,
muvehi noien səvəi iərmama sə ramo tukwini
nari,

2:3: Kal 5:26, Rom 12:10   **2:4:** 1Kor 10:24,33   **2:6:** Jon 1:1-2,

17:5   **2:7:** 2Kor 8:9, Jon 1:14

mətui pehe ia tiprənə i nɪpwran rəmwhen ia
nɪpwrai nərmama.

8 Nənə nəpın kamətə in mə ramarə ia narəien səvəi
iərmama,

in ruvehi irapw atukw in,
mamo nəkwai Kumwesən ia narimnari me
pam meste memhə, nɪpərhienien remhə ia
nei kamarkuaui.

9 Ro iamīnhi irə Kumwesən ruvehi utə in revən fwe
irənhə anan,

muvei pen nahag min sə rəpi raka pam nahag
me,

10 mə ia nəghi Iesu narimnari me pam səməme
kamhəmiru ia kwopun me pam ia
neiai, mīne tiprənə, mine Imwei Nəkur
Həuvamhə,

tuhənimwi nukurhunraha mhəuvei pen
nisiaien min,

11 nənə irəha pam tuhəni irapw mə Iesu Kristo in
Iərimənu,

nənə noien nəha truvehi utə nəghi Tata
Kumwesən.

*Nərmama me səvəi Iesu Kristo kamhəser
rəmwhen ia kəməhau me*

12 Nərmama keikei me səiou. Nəpın iakamarə
ihi kītaha m kīmiaha, hi amo nəkwak ia nəpın me.
Nənə təkwətəkwuni nəha iakamarə isipwīn tukumi-
aha, kīmiaha tihaməkeikei mhousari mho nəkwak
mamhəuvən. Tihəhekir mhətəmnimwīn mamho
narimnari me nəha Kumwesən rīməuvehimiru
kīmiaha tukwe. **13** Iakani iamīnhi irə tī nəri

2:8: Rom 8:3, Jon 10:17, Hip 5:8, 12:2   **2:9:** Wok Me 2:33, Efes
1:20-21, Hip 1:3-4   **2:10:** Rom 14:11   **2:11:** Rom 10:9   **2:12:**
Sam 2:11, 1Pit 1:17   **2:13:** Jon 15:5, 1Kor 12:6, 15:10, 2Kor 3:5,
1Tes 2:13

nə mə in nə Kumwesən fwe ia rerimiaha ramo kimiaha hiokeikei noien narimnari me kamhesi pen nətərigien amasan səvənhi.

¹⁴ Ia narimnari me pam səməme hiamo, tihəpwəh nəgkiari əgkiariien tukwe mhəpwəh nəvisəien m kimiaha me tukwe. ¹⁵ Ia noien nəha kimiaha nəpwnəti Kumwesən me tihatukwatukw, mhəmher, tukəpwəh nətoniien noien ərəha riti səkimiaha nəpin hiamarə ia kurkwai nərmama ikou me səməme kamho noien ərəha. Ia rerinraha kimiaha hiaməser mhəmwhen ia kəməhau me ia nimagouagou, ¹⁶ mamhəuvei pen nəgkiariien səvəi nəmiruien mənraha. Kimiaha tiho iamənhi irə mə nəpin sə Kristo truvehe irə iou rerik tragien tukumiaha, nənə iakukurən mə iapkaiu auər a mhə uə iapkisese auər a mhə. ¹⁷ Nahatətəien səkimiaha rəmwhen ia nari riti hiaməuvei pen m Kumwesən kauvani ia təkure nifatə. Trini minuə kousi əpune iou nitek raiu rəmwhen ia waen kətəgi irapw ia nəri nəha, mətə iou iakokeikei a mamagien kitaha m kimiaha. ¹⁸ Nənə ia noien kuatia kimiaha tihaməkeikei mhokeikei a mamhagien kitaha miou.

Timoti mine Epafrataetas

¹⁹ Trini minuə Iesu lərimənu səkitaha rəseni, iakokeikei mə tripko mhə tui iakərhi pehe Timoti ruvehe mətoni kimiaha mə nəpin in rərərig muvehe məvisau pehe kimiaha miou, nənə iou mwi rerik tragien. ²⁰ Iərmama riti mwi riwən ia kwopun i nətərigien səvənhi rəmwhen ia səvəi Timoti, in rerin ramrhi pik kimiaha. ²¹ Nərmama əpə me kamhətərig a ia wok me

səvənraha, mhəpwəh nətərigien ia wok səvəi Iesu Kristo. ²² Mətə Timoti noien səvənhi ramasan pık. Kimiaha hiəuvəukurən raka mə in ramasitu ia nirak ia wok səvəi nəqkiariien amasan səvəi Kristo rəmwhen iəkunouihi ramo wok irau tata səvənhi. ²³ Ro iamınhı irə rerik ramrhi mə nəpin iakukurən mə nari riti tro iou, iakərhi pehe in ruvehe mətoni kimiaha. ²⁴ Nənə iakətigite ia Iərimənu səkitaha mə tripkə mhə tui iou mwi iakuvehe mətoni kimiaha.

²⁵ Mətə rerik ramrhi mə takaməkeikei mərhi pehe Epafrotaetas rırərig muvehe mətoni kimiaha. In piak sə kimrau min iarauo pəri wok nənə rauaruagən pəri. Fwe kupwən hiənərhi pehe in ruvehe muvei pehe narimnari me nepwin masitu ia nirak irə ia nəghimiaha. ²⁶ In rokeikei pık mə trətoni pam kimiaha. In ramregi rərəha anan ti nəri nə mə hiəregi mə in ramemhə. ²⁷ Pərhien nemhəien riti rıməuvehi ipaka remhə, mətə Kumwesen rapi in mapi mwi iou nənə momasan in ia nemhəien səvənhi. Mətə trini minuə rımamhə pərhien iou takregi rərəha pık anan mwi. ²⁸ Ro iamınhı irə iakokeikei pık mə takərhi pehe in nəpin hiətoni rerimiaha tragien mwi, nənə iou mwi nətərigien sə iakamregi rərəha irə tukumiaha truvehe miwən. ²⁹ Ro iamınhı irə nəpin in truvehe tukumiaha, kimiaha tihaməkeikei mhəsevər ia rerimiaha tukwe ia nəghi Iərimənu səkitaha mhagien asori. Nənə tihəuvei pen nisiaien m nərmama sə ro me iamınhı irə, ³⁰ ti nəri nə mə ipaka in remhə ti wok səvəi Kristo. In rıpkhekirk mhə ti nimiruien səvənhi ia nəpin skai me mə trasitu ia nirak nəpin

suatuk sək̄imiaha riwən t̄i nasituen.

3

Kitaha saməfiəutə kitaha t̄i Iesu Kristo əpa

¹ Piak me, iakuə takəgkiari ia nari riti mwi. Kimiaha tihaməkeikei mhagien t̄i Iərimanu səkitaha. Iou iakuvəni raka nəgkiariien me i tukumiaha fwe kupwən, nənə təkwətəkwuni iakamrai pen mwi ia nəkukuə i. R̄ipkiskai mhə tukw iou t̄i noien t̄i nəri nə mə iakukurən mə trasitu ia kimiaha.

² Kimiaha tihaməkeikei mhəsiari t̄i nərmama me nəha irəha həmwhen ia kuri me. Tihaməkeikei mhəsiari t̄i nərəha t̄i nəri nə mə noien səvənraha rərəha. Irəha kamhəni mə tukaməkeikei kuvehi ninhum m nərmama t̄i nahatən penien mə irəha nərmama me səvəi Kumwesən.^a ³ Mətə kitaha i nərmama pərhien me səvəi Kumwesən səməme Nənimwın səvənhi ramarə ia reritaha mamo kitaha saməfwaki ia n̄ipərhienien. Kitaha saməfiəutə kitaha t̄i Iesu Kristo əpa, səpwəh nətigite ananien ia noien me kino ia n̄ipwrataha iruə. ⁴ N̄ipərhienien iou iakukurən nəfiəutəien iou t̄i narimnari me iamīnha irə.

Tr̄ini minuə iərmama riti nəha rerin ramrhi mə in rukurən nəfiəutəien in t̄i n̄ipwran, iou iakukurən nəfiəutəien iou məpi raka. ⁵ Kaha me səiou irəha nəkur Isrel atukwatukw, nənə

3:1: Fil 2:18   **3:2:** Sam 22:16,20, Rev 22:15   ^a **3:2:** Nərmama nepwın nəha irəha kamhəuvehi ninhum m nərmama ripko mhə irəha nəkur Isrel mə trahatən pen mə irəha nərmama me səvəi Kumwesən. Mətə aposol me həni me rekəm, nahatətəien ia Iesu Kristo in suatuk ro ik ikuvehe iərmama səvəi Kumwesən.   **3:3:** Rom 2:29   **3:4:** 2Kor 11:18,21   **3:5:** Luk 1:59, Rom 11:1, 2Kor 11:22, Wok Me 23:6

iakiməuku pen ia kwənəkwus səvəi Penjamen. Nəpin iakinətui muvehi nəpin eit, nənə kuvehi ninhum miou. Trini mīnuə kani nəkur Isrel atukwatukw me, kwa iou riti ia nirəha. Kupwən iou Farisi riti, nənə iakamesi pen amasan Loa səvəi Moses. ⁶ Iakinōkeikei pík nəfwakiien səvənraha mamometə nakalasia me səvəi Iesu Kristo. Ia nikaren səvəi natukwatukwien nəha kauvehi raku pen ti Loa səvəi Moses kipkətə mhə noien ərəha riti səiou.

⁷ Mətə narimnari me pam nəha səməme iakinamətigite ia nirəha fwe kupwən nənə rerik rirhi mə hamasan pík anan, mətə təkwətəkwuni nəha iakətoni mə ho a nəri auər a me ia nirəha ti nəri nə mə iakukurən narimnari me Kristo rino. ⁸ Mətə ripko mhə sampam ia kwopun nəha. Təkwətəkwuni iakətoni mə narimnari me pam ho a nəri auər a ia nirəha ti nəri nə mə iakətoni nari riti sə in ramasan pík anan in i mə iakukurən Iesu Kristo lərimənu səiou. Iakinəpwəh narimnari me pam nəha ti Iesu. Iakətoni narimnari me pam nəha həmwhen ia nəri pein. Iakinaraka ia nirəha mə iou iakukurən nuvehiien Kristo, ⁹ nənə tukətoni iou mə iou iərmama riti sə iakiməuvehe mo kuatia kimrau min, iapkatukwatukw mhə ia nəmri Kumwesən ia niskaiien atukw səiou ia noien səvəi nesi penien Loa, mətə iakatukwatukw ia nənimen ti nəri nə mə iakamahatətə ia Kristo. Nərmama səməme kamhahatətə iaminhı Kumwesən ramo irəha həuvehe mhatukwatukw ia nənimen. ¹⁰ Iakoikeikei mə takukurən amasan mwi Kristo mīne niskaiien sə rino in rətui mwi ia nemhəien səvənhi. Nənə iakoikeikei mə nəmisəien

---

3:6: Wok Me 8:3   **3:7:** Mat 13:44,46   **3:9:** Rom 3:21-22

3:10: Rom 6:3-5, Rom 8:17, Kal 6:17

me səvəi Kristo tuko mwi ia nirak pwəh iakuvehe məmwhen irə ia nemhəien səvənhi [11](#) mesi pen suatuk nəha meste Kumwesən tro mwi iou iakətui ia nemhəien.

Naiuien səvəi Pol

[12](#) Iou iapkini mhə mə iakineste raka noien nəha, uə iakinatukwatukw raka, rekəm. Mətə ti nəri nə mə Iesu Kristo ro iou iakuvehe mo iou iərmama səvənhi, iakamousari mə tako noien səvənhi ruvehe noien səiou. [13](#) Piak me, tukwe iou, ia nətəien səiou, iapkuvehi raka mhə narimnari me nəha. Mətə nəri kuatia i iakamo. Iakamenouenou ia narimnari me ia təkutak, iakaməmwur pık mauvehi niseseien ti nəri sə raməmak kupwən ia nirak. [14](#) Iakamaiu pen atukwatukw ti kwopun tako sampam ia naiuien səiou ikin mə takuvehi nəri amasan riti tukuei pehe miou. Nəri amasan nəha in i nimiruien rerin sə Kumwesən rınəkwein kitaha tukwe mə tsəuvən fwe irənhə mhəuvehi ruku pen ti Iesu Kristo.

[15](#) Nənə kitaha pam nərmama səməme səuvəskai raka ia nimiruien səkitaha tsaməkeikei mhəuvehi nətərigien me nəha. Mətə trini minua kİMIAHA nepwİN nətərigien səkimiaha ropə, Kumwesən tro pui pehe nəri nəha m kİMIAHA hiətoni. [16](#) Mətə nəri kuatia i mə pwəh səkwətəmhiri əknekən nəfe səuvəuvehi raka mhəpwəh narakaien irə.

[17](#) Piak me, kİMIAHA tihəuvehe mho kuatia mhesi pen təmwki nisuk sə iakinō raka hiətoni, nənə mhətoni amasan səməme kamhesi pen

3:11: Wok Me 4:2, Rev 20:5-6   **3:12:** 1Tim 6:12,19, Wok Me

9:5-6   **3:14:** 1Kor 9:24   **3:15:** 1Kor 2:6   **3:16:** Kal 6:16

3:17: 1Kor 4:16, 1Tes 1:7, 1Tes 5:3

təmwki nisumaha. **18** Iakuvəni pehe raka nəgkiariien i tukumiahə nəpın rıpık, nənə təkwitəkwuni iakanı pehe mwi nise nənimək ramaiu. Nərmama həpik nəha irəha həpwəh nokeikeiien mə tuhəregi kaməvisau nemhəien səvəi Kristo ia nei kamarkuaui. **19** Ia nəpın sampam tukouraha irəha. Kumwesən səvənraha in nə tipwinraha. Irəha kamhəfiəutə irəha ti noien me sə ro a naurisien. Nətərigien səvənraha ramevən a ti narimnari me ia təkure tiprənə i. **20** Mətə kitaha nərmama imwətaha fwe ia neiai. Kitaha sameitenhi iərmama riti truku pen ikin muvehimiru kitaha. Iərmama nəha in i Iesu Kristo Iərimənu səkitaha. **21** In truvśini nəpwrataha i sə rəpou, mo rəmwhen ia nəpwrən sə riskai mamser. In tro iamlinhi irə ia niskaiien səvənhi sə in ramo narimnari me pam irə səvəi tiprənə i kamhəsiai in mamho nəkwan.

4

1 Ro pen piak keikei me kımiaha tihaməkeikei mhərer əknekin iamlinhi irə ia Iərimənu səkitaha. Kımiaha nərmama keikei me səiou iakamokeikei pik mə takətoni kımiaha. Hiamo rerik ramagien. Iakamregi ramasan tukumiahə rəmwhen ia iərmama sə kəfəfau pen kəfəfau səvəi nisaiien irə.

Pol raməvəhag m nəkur Filipae

2 Iuotia mīne Sintike, iakaməqkiari vivi m kimirau mə tirouəmwur mə nətərigien səkimirauf truvehe mo kuatia ti nəri nə mə kimirau pəri

---

3:18: 1Kor 1:23, Kal 6:12   **3:19:** Rom 16:18, Rom 8:5-6   **3:20:**
Efes 2:6,19   **3:21:** Rom 8:29, 1Kor 15:28, 1Kor 15:43-53   **4:1:**
1Tes 2:19-20

irouahatətə ia Iərimənu səkitaha. ³ Iakaməres ik mwi, iermama sə ikino pəri wok krau mik,^a tikasitu ia prən mi i, ti nəri nə mə iakino pik wok kimrahar minrau, krinouasitu ia nirak rouni irapw nəgkiariien amasan səvəi Kristo kimaha Klemen mine piak me nepwin mwi səməme hənasitu ia wok, nəghinraha fwe ia nəkukuə səvəi nimiruien.

⁴ Tihagien ia nəpin me ti Iərimənu səkitaha. Iakini mwi mə tihagien. ⁵ Pwəh nərmama hətoni noien səkimiaha mə ramasan məpou. Tričko mhə tui Iərimənu səkitaha rirərig pehe mwi. ⁶ Rerimiaha trəpwəh nırhi pikien narimnari me. Nəri auər a mə nəri ouihu uə nəri asori, mətə narimnari me pam səməme hiokeikei tihəfwaki tukwe. Tihəfwaki mhəres Kumwesən mhəni tanak tukwe in. ⁷ Nənə Kumwesən truvei pehe m k̄imiaha nəmərinuien sə rasori pik məpi raka nukurənien me pam səvəi nərmama. Nəmərinuien nəha trərimənu amasan ia rerimiaha mine nətərigien səkimiaha ti nəri nə mə hiamahatətə ia Iesu Kristo.

⁸ Piak me, nəfe nəghin ro nəpərhienien, nəfe nəghin ro nisiaien, nəfe nəghin ratukwatukw, nəfe nəghin rəmher, nəfe nəghin kamini mə ramasan musəpə kamokeikei, trini minuə nari riti nəha ikin ratukwatukw mə tukəgnəgini irə, tihətərig ia narimnari me nəha. ⁹ Nəfe nəghin hiəuvəregi mhətoni iakinahatən k̄imiaha irə ia nəgkiariien

---

4:3: Sam 69:28, Luk 10:20, Rev 20:12   **a 4:3:** Kipkukurən mhə mə sin nəha iermama nəha Pol raməgkiari irə krinouwok irau min fwe taon nəha Filipae.   **4:4:** Fil 3:1   **4:5:** Hip 10:25,37, Jem 5:8-9   **4:6:** Mat 6:25-34, Kol 4:2   **4:7:** Aes 26:3, Jon 14:27, Kol 3:15   **4:8:** Rom 12:17   **4:9:** Rom 16:20, 1Kor 14:33, 1Tes 5:23

mine noien səiou kimiaha tihaməkeikei mho nənə Kumwesən i in nukune nəmərinuien tramarə tukumiaha.

Pol rəgnəgini nəkur Filipae ti nasituen səvənraha

10 Iərimənu səkitaha ro iou iakamagien pık ti nəri nə mə fwe tui kwopti hiəpkasitu mhə ia ni-rak, mətə təkwətəkwuni nəha rerimiaha ramrhi mwi iou. Rıpko mhə nıpwrai nəgkiariien səiou mə kimiaha hiənenouenou iou, mətə suatuk riwən mə tihasitu ia nirak. **11** Iapkını mhə iaminihi irə ti nəri nə mə narimnari me səiou riwən, rekəm. Iou iakuvəukurən raka suatuk rerik ramagien a ia nəpın me pam nəri auər a mə narəien səiou ramasan uə rərəha. **12** Iou iakinərə raka ia narəien i narimnari me səiou riwən irə mukurən, nənə mukurən raka mwi narəien i narimnari me səiou rıpik irə məpi raka iou. Nəfe narəien iakamarə irə, nəri auər a mə nəveginien sənak rasori uə rouihi, uə nautə səiou rasori uə rouihi, mətə iakukurən pam raka narəien tukwe mamagien a. **13** Ti nəri nə mə Kristo rıməuvei pehe nıskaiien səvənhi miou, nənə iakukurən narəien ia narəien me pam.^b

14 Mətə kimiaha hiəno noien amasan nəpın hiənasitu ia nirak ia nərəhaien sə iakinərə irə. **15** Nıpərhienien, kimiaha nəkur Filipae hiəuvəukurən raka mə nəpın hiənamregi vi a nəgkiariien amasan səvəi Kristo, nəpın iakiməier ia profens Masetonia, kimiaha əpa hiənasitu ia nirak ia mane. Nakalasia me nepwın ia kwopun riti mwi həiwən sə hasitu ia nirak. **16** Nəpın iakamarə ia taon nəha Tesalonaeka rıpko mhə

4:11: 1Tim 6:6   **4:13:** 2Kor 12:10, 2Tim 4:17   **b 4:13:** Uə "Iakukurən noien narimnari me pam."   **4:15:** 2Kor 11:9

nəp̄in kuatia a hiamərhi pehe mane miou. ¹⁷ Ripko mhə iakamətui mane mə tihəuvei pehe miou, mətə iakoikei mə nasituien i səkimiaha trukua kwənkwan, in nə Kumwesən trəgnəgini k̄imiaha tukwe. ¹⁸ Iakiməuvehi pam narimnari me səməme hiənərhi pehe miou, nənə rəmwhen məpi raka. Nəp̄in Epafrataetas r̄iməuvehi narimnari me muvehe muvei pehe miou, təkwətəkwuni nəha narimnari me səiou həuvəpik. Narimnari me nəha hiəməuvei pehe miou rəmwhen ia nəri kauvani ia təkure nifatə nipekin rapein amasan kauvei pen m Kumwesən in ruvehi rerin ramagien tukwe. ¹⁹ Nənə Kumwesən səiou sə nautə səvənhi rasori, mauvehi niskaiien fwe ia neiai, in truvehi pehe m k̄imiaha nəfe nəghin riwən təni k̄imiaha ti nəri nə mə hiəməuvehe mho kuatia k̄imiaha Iesu Kristo.

²⁰ Pwəh nəgnəginiien revən ti Kumwesən Tata səkitaha ia nuk nuk me. Ouəh, pwəh ro iaminhı.

Nəgkiariien sampam

²¹ Tihəni tukwini ramasan səiou revən ti nərmama me pam səvəi Iesu Kristo. Piəvtaha me i k̄imaha minraha, irəha mwi həni ramasan tukumiaha. ²² Nərmama me pam səvəi Kumwesən ia kwopun i kamhəni ramasan tukumiaha, nənə nərmama nepwin mwi səməme kamhəni niphərhienien ia Kristo fwe ia nimwə səvəi Kig Sisa kamhəni ramasan tukumiaha. ²³ Pwəh namasanien səvəi lərimənu səkitaha Iesu Kristo tramara tukumiaha.

**Nəkukuə Ikinan
The New Testament in the Nafe (Kwameria) language
of Southeast Tanna, Tafea Province, Vanuatu
Niutestamen long lanwis Nafe blong Vanuatu.
Le Nouveau Testament dans la langue Nafe de
Vanuatu.**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nafe (Nafe)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-06-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

26b0f540-c192-5878-be67-18ede9ab1416